

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА ПО СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС НА КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА към 31.12.2024 г.

Счетоводната политика на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) е изготвена на базата на действащото счетоводно законодателство - Закона за счетоводството, Националните счетоводни стандарти (тяхната приложимост от бюджетните организации, регламентирана с ДДС № 20 от 2004 г. и последващи указания на Министерство на финансите), Закона за публичните финанси, Сметкоплана на бюджетните организации, както и други указания на Министерство на финансите. В обхвата на счетоводната политика попадат и вътрешните актове, отразяващи спецификата на дейността.

Счетоводството се осъществява на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти, при спазване на принципите предпазливост, предимство на съдържанието пред формата и запазване по възможност на счетоводната политика от предходния отчетен период.

Прилаганата отчетност е диференцирана в две насоки: отчетност на касова основа и отчетност на начислена основа (счетоводна отчетност).

Отчетността на касова основа обхваща отчитането на касовите потоци и наличности и се извършва чрез прилагането на Единна бюджетна класификация (ЕБК), като се изготвят месечни, тримесечни и годишни отчети за касовото изпълнение на бюджета.

В отчета на КРС към 31.12.2024 г. са включени следните отчетни групи (стопански области):

1. Бюджет;
2. Други сметки и дейности.

В обхвата на отчетна група "Бюджет" се включват активите, пасивите, приходите, разходите и трансферите, произтичащи, свързани или обслужващи бюджетната дейност.

В отчетна група "Други сметки и дейности" са включени операциите и наличностите по сметките за чужди средства.

Дълготрайните материални активи (ДМА) са оценяват по цена на придобиване и по справедлива стойност, след първоначалната оценка съгласно Закона за счетоводството, Национален счетоводен стандарт № 16 и ДДС № 20/14.12.2004 г. на Министерство на финансите. Утвърденият праг на същественост е 1 000 (хиляда) лева без данък върху добавената стойност (ДДС), под който съответните активи, независимо, че могат да се използват дългосрочно, се отчитат като текущ разход при предаването им в употреба и се завеждат аналитично по задбалансова сметка.

За признаването на **нематериалните дълготрайни активи (НМДА)** важат утвърдените прагове на същественост за ДМА, с изключение на програмните продукти, които се признават балансово като НМДА, независимо от стойността, на която те се придобиват (т. 38.2.1 от ДДС №20/2004 г.).

За 2024 г. КРС е начислила разходи за амортизации на дълготрайните активи, съгласно утвърдената Амортизационна политика, в общ размер на 3 656 640,61 лв., в т.ч.:

- на сгради	71 236,08 лв.;
- на машини, съоръжения и оборудване	2 463 632,66 лв.;
- на транспортни средства	133 956,28 лв.;
- на стопански инвентар	9 220,55 лв.;
- на нематериални дълготрайни активи	977 251,16 лв.;
- на други ДМА	1 343,88 лв.

Възприетият метод на амортизация в КРС за всички дълготрайни материални активи и нематериални дълготрайни активи е линейният метод.

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни активи, на които не е начислявана амортизация през 2024 г. е в размер на 1 868 070,41 лв., в т.ч.:

- компютри и хардуерно оборудване	669 795,45 лв.;
- др. машини, съоръжения и оборудване	374 836,97 лв.;
- транспортни средства	725 011,23 лв.;
- стопански инвентар	74 949,42 лв.;
- капитализирани р-ди по наети/ предоставени за ползване ДМА	20 756,18 лв.;
- други ДМА	2 721,16 лв.;

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни нематериални активи, на които не е начислявана амортизация през 2024 г. е в размер на 490 635,43 лв.

Отчетната стойност на машините, съоръженията и оборудването, които не са въведени в експлоатация към 31.12.2024 г. е 16 406 527,20 лв., от тях компютри и хардуерно оборудване в размер на 36 164,40 лв. и други машини, съоръжения и оборудване в размер на 16 370 362,80 лв.

Отчетната стойност на придобитите, но невъведени в експлоатация транспортни средства е в размер на 128 400 лв.

Отчетната стойност нематериалните дълготрайни активи, придобити през м. декември 2024 г. е в размер на 249 600 лв.

Материалните запаси се оценяват по доставна стойност, която включва разходите по закупуването и преработката, които допринасят за привеждане на материалите ви стоките в готов за употреба вид. Търговската отстъпка и други подобни компоненти се приспадат при определяне на разходите по покупката.

Методът на отписване на материалните запаси при тяхното потребление е средно-претеглена стойност. Закупените материали (единични бройки), които се употребяват непосредствено, без да постъпват в склада, се отчитат като разход.

За целите на контрола и отчетността по материално-отговорни лица (МОЛ), изписаните на разход активи на стойност над 150 лв. без ДДС се отразяват задбалансово по сметка 9909 Други активи в употреба, изписани като разход.

За отчитане на **разчетите с доставчици** се използват сметки от група 40 Доставчици. Разчетните взаимоотношения с доставчици винаги имат конкретен характер, поради което се води аналитична отчетност.

Вземанията от предприятията и гражданите за дължими от тях държавни такси се отчитат текущо от отдел „Бюджет и финанси“ към дирекция „Финансови и административни

дейности“ чрез специализиран софтуер. Приходите и трансферите се отчитат по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация за 2024 г. и се осчетоводяват по сметките за отчитане на приходи – раздел 7 от Сметкоплана на бюджетните организации.

Отчитането на разходите е организирано по функции, групи, дейности, параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация за 2024 г. Разходите се осчетоводяват по сметките за отчитане на разходите по икономически елементи – раздел 6 от Сметкоплана на бюджетните организации. Разходите се начисляват за периода, в който са възникнали, независимо дали е извършено плащане или дали са налице средства за плащането им. При отчитането на възстановен разход, същият се осчетоводява по кредита на съответната разходна сметка, по която първоначално е бил отчетен разходът, срещу дебитиране на разчетна сметка, сметка за отчитане на паричните средства в банка или каса или друга сметка.

Начислената сума за провизии за персонала към 31.12.2023 г. е сторнирана (черно сторно) в началото на 2024 г. изцяло и наведнъж по дебита на сметка 4230 - Провизии за бъдещи плащания към персонала и кредита на сметка 6048 - Сторнирани разходи за провизии за персонал. Сторнираните провизии за персонала към 31.12.2024 г. са в размер на 779 027,47 лв.

Задбалансова отчетност

Текущо през годината записванията по всички сметки от подгрупа 980 (с изключение на сметка 9801) се взимат в кореспонденция със сметка 9200 - при увеличение на поетите ангажименти съответната сметка от подгрупа 980 се дебитира срещу кредитиране на сметка 9200, а при намаление и анулиране (канцелиране) се съставя обратно записване – сметка 9200 се дебитира срещу кредитиране на сметка от подгрупа 980.

Сключените договори под условие, след проведена процедура по ЗОП, за които към датата на сключването им не е осигурено финансиране се признават и включват в показателя „поети ангажименти за разходи“, съответно по кредита на сметка 9200 в пълен размер в периода, в който изтича тримесечния срок от сключване на договора (доколкото договорът не е прекратен в рамките на този срок, от която и да е от страните).

Тъй като при ангажиментите с незабавна реализация и приравнените на тях (по смисъла на т. 14 от указание на МФ ДДС № 04/2010 г.) моментът на възникването съвпада с момента на реализацията, като изключение от общия ред, сметка 9801 Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация се дебитира срещу кредитиране на сметка 9803 Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение.

За отчитане на показателя „Нови задължения за разходи“ се използва сметка 9860 Възникнали нови задължения за разходи, в кредита на която се отчитат паричните задължения за разходи, които възникват през текущата година, независимо от това дали са платени, (с изключение на задълженията за разходи за персонал, пенсии, лихви по дълга, за данъци и други публични държавни и общински вземания).

ОТЧЕТНА ГРУПА “БЮДЖЕТ“

I. Актив на баланса в размер на 70 943 хил. лв.

Раздел А. Нефинансови активи – 57 338 хил. лв., разпределени, както следва:

Група I. Дълготрайни материални активи (ДМА) – 54 479 хил. лв.

В сравнение с предходния отчетен период (30 073 хил. лв.) ДМА имат ръст на нетно увеличение със 24 406 хил. лв. Структурата на ДМА е, както следва:

Статия „Сгради“ с балансова стойност 5 210 хил. лв., с ръст на нетно намаление спрямо 2023 г. в размер на 71 хил. лв., формирано от начислената амортизация върху сградите в размер на 71 хил. лв.

Статия „Компютри, транспортни средства и оборудване“ – с балансова стойност 47 766 хил. лв., с ръст на нетно увеличение спрямо 2023 г. в размер на 23 699 хил. лв., както следва:

- Компютри и хардуерно оборудване с ръст на нетно увеличение с 106 хил. лв. спрямо 2023 г., в резултат на разликата между доставена нова компютърна техника и хардуерно оборудване за (+) 588 хил. лв., отписаната бракувана компютърна техника в размер на (-) 217 хил. лв. и разликата между начислена амортизация и отписаната амортизация на бракуваните активи в размер на (-) 265 хил. лв.
- Транспортни средства с ръст на нетно увеличение със 230 хил. лв. спрямо 2023 г. в резултат на разликата между доставените нови автомобили в размер на 364 хил.лв. и начислената амортизация в размер на 134 хил. лв.
- Машини, съоръжения и оборудване с ръст на увеличение с 23 363 хил. лв. спрямо 2023 г. в резултат разликата между стойността на придобиване на активи в размер на (+) 25 782 хил. лв., стойността на бракуваното оборудване в размер на (-) 883 хил. лв. и разликата между начислената амортизация и отписаната амортизация на бракуваните активи в размер на (-) 1 536 хил. лв.

Статия „Стопански инвентар и други ДМА“ – с балансова стойност 55 хил. лв., с ръст на нетно увеличение спрямо предходния отчетен период с 28 хил. лв., формирано от разликата между заприходения стопански инвентар и други ДМА по сметки 2060 и 2099 в размер на 38 хил.лв, бракувания стопански инвентар в размер на хиляда лв. и разликата между стойността на начислената амортизация и отписаната амортизация на бракуваните активи в размер на 9 хил. лв.

Статия “ДМА в процес на придобиване” – 876 хил. лв. – незавършено строителство за изграждане на специализирана лаборатория за електромагнитна съвместимост. Спрямо 2023 г. увеличението е в размер на 750 хил. лв.

Статия „Земи, гори и трайни насаждения“ – с отчетна стойност 573 хил. лв., без промяна спрямо предходната година.

Група II. Нематериални дълготрайни активи – 2 849 хил. лв.

В сравнение с предходния отчетен период нематериалните дълготрайни активи имат ръст на нетно увеличение с 89 хил. лв., от които увеличение на новопридобити НДМА в общ размер на (+) 1071 хил. лв.; в намаление с 1 161 хил. лв. - размера на бракувани програмни продукти и разликата между начислената амортизация и отписаната амортизация на бракуваните НДМА в размер на (+) 179 хил. лв.

Група III. Краткотрайни материални активи – 11 хил. лв.

В сравнение с предходния отчетен период балансовата стойност на краткотрайните материални активи няма промяна.

В раздел Б. Финансови активи в баланса отчетната стойност е 13 605 хил. лв., с ръст на нетно намаление с 7 090 хил. лв. спрямо 2023 г. Структурата на раздел Б. е, както следва:

Група III. Други вземания – 13 605 хил. лв., с ръст на нетно намаление спрямо 2023 г. в размер на 7 090 хил. лв., както следва:

Статия „Публични вземания-данъци, вноски, такси, санкции и лихви“ – 6 087 хил. лв., като увеличението спрямо предходния отчетен период е в размер на 431 хил. лв. Получения резултат в увеличаване на вземанията се дължи на увеличение по сметки 4911 в размер на 158 хил. лв. и по сметка 4961 за 477 хил. лв. и намаление по сметка 4301 в размер на 204 хил. лв.

Статия „Предоставени аванси“ – 7 509 хил. лв., с ръст на нетно намаление в размер на 7 512 хил. лв., формирано от намалението на предоставените аванси по сметка 4020.

Статия „Други вземания“ – 9 хил. лв., отчетени по счетоводна сметка 4887, с ръст на нетно намаление със 9 хил. лв. спрямо 2023 г.

II. Пасив на баланса в размер на 70 943 хил. лв.

В раздел А. Капитал в бюджетните предприятия

В статия „Разполагам капитал“ е отразена сумата от 31 343 хил. лв., съответстваща на крайното салдо по сметка 1001 „Разполагам капитал“. Спрямо предходния отчетен период няма промяна.

В статия „Акумулирано изменение на нетните активи от минали години“ е отразена сумата от (-148 179) хил. лв., като спрямо предходния период намалението е в размер на 109 004 хил. лв., формирано от превишението на разходите над приходите за предходни години.

В статия „Изменение на нетните активи за периода“ е отразена сумата от (-89 339) хил. лв., като спрямо предходния период изменението е в размер на 19 665 хил. лв. в намаление, формирано от превишението на разходите над приходите за периода.

Общата сума по този раздел е (-206 176) хил. лв.

В раздел Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди, средствата са в размер на 277 119 хил. лв., с увеличение от 106 744 хил. лв. спрямо предходния период и са разпределени, както следва:

В група II. Краткосрочни задължения са отчетени средства в размер на 276 067 хил. лв. по следните статии:

Статия „Задължения към доставчици“ – 4 744 хил. лв., отчетени по счетоводна сметка 4010 в размер на 4 693 хил. лв. и по сметка 4971 в размер на 51. Спрямо предходния период е формирано нетно увеличение в размер на 4 690 хил. лв. Салдото по сметка 4010 Задължения към доставчици от страната е в резултат на неразплатени фактури за капиталови разходи, поради неосигурено финансиране в края на 2024 г.

Статия „Получени аванси“ – 270 762 хил. лв., отчетени по счетоводна сметка 4120. Налице е нетно увеличение спрямо предходния период в размер на 101 681 хил. лв., дължащо се основно на еднократни такси, размерът на които се определя по формулата на база срока на действие на съответното разрешение.

Статия „Задължения към персонала“ – 444 хил. лв., отчетени по счетоводна сметка 4973. Нетното увеличение спрямо предходния период е в размер на 88 хил. лв.

Статия „Други краткосрочни задължения“ – 117 хил. лв., отчетени по счетоводни сметки 4970, 4897 и 4978, като е налице общо увеличение с 11 хил. лв. в сравнение с предходния отчетен период.

В група III. Провизии и отсрочени постъпления са отчетени средства в размер на 1 052 хил. лв. по следните статии:

Статия „Провизии за задължения“ – 1 052 хил. лв., отчетени по счетоводна сметка 4230 за начисляване на неизползваните отпуски от служителите в края на 2024 г., които биха се ползвали през 2025 г., като е налице увеличение от 273 хил. лв. спрямо предходния отчетен период.

ОТЧЕТНА ГРУПА „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ“

I. Актив на баланса в размер на 1 145 хил. лв.

В раздел Б. Финансови активи са отчетени средства в размер на 1 145 хил. лв. Нетното намаление е в размер на 260 хил. лв.

В група IV. Парични средства е отразено салдото по сметката за чужди средства в лева към 31.12.2024 г. в размер на 1 145 хил. лв., във връзка с получени парични гаранции от контрагенти. Налице е нетно намаление в размер на 260 хил. лв.

II. Пасив на баланса в размер на 1 145 хил. лв.

В раздел Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди отчетената сума е в размер на 1 145 хил. лв., като спрямо предходния период се наблюдава намаление в размер на 260 хил. лв. Средствата са отразени в **група II. Краткосрочни задължения, статия „Други краткосрочни задължения“** и се формират от салдото по счетоводна сметка 4831.

Началник отдел „Счетоводна дейност“
Комисия за регулиране на съобщенията:
Мария Шипочанска